

50

JUHO PELTOLA OY

1916-1966

KIURUVESI — IISALMI

Juho Peltola OY:n merkkipäivänä — 2. 1. 1966 —
tuomme esille liikkeenme perustajan, isämme Juho Peltolan, al-
kuunpaneman toimintamme alkuvaiheita sekä viimeaikaista ke-
hitystä. Tuloksaallinen toimintamme perustuu sitkeään työhön ja
ennenkaikkea asiakkaittemme luottamukseen liikeitiämme koh-
taan. Tämän 50 vuoden aikana kehitys on kulkenut nopeasti
eteenpäin kaikilla alaillo, samoin pyrimme kehittämään parem-
paa palvelua Juho Peltola OY:n puitteissa.

Kitämme asiakkaittamme, ystäviämme ja liikeuttaviamme
saamastamme luottamuksesta sekä uutteraa henkilökuntaamme,
janka avulla olemme tuloksemme saavuttaneet. Uskomme, että
tulemme vastaisuudessaakin tekemään parhaamme koko talous-
elämän kehityksen ja asiakkaittemme hyväksi.

JUHO PELTOLA OY:N JOHTOKUNTA

Iljaalmi joulukuussa 1965

LAURI SORVALI toimitussiht.

Ensimmäinen asuin- ja liikerakennus Impilahden Leppäsillasta (vuoteen 1931)

JUHO PELTOLA OY

1916 – 1966

Eteiskamarin kaupasta ajanmukaiseksi
suurliikkeeksi

50 AJASTAIKAA tulee tammikuun 2 päivänä 1966 kulu-
neeksi siitä, kun maanviljelijän poika Juha Peltola — sil-
loin 28-vuotias — avasi kaupan isänsä Eerik Peltolan talonpoi-
kaistalossa Impilahden pitäjän Leppäsillan kylässä.

Vaatimattomissa puitteissa — aitan nurkassa ja sittemmin porstuan eteisessä — aloitettu jauho- ja suolakauppa alkoi pian elää ja vilkastua innostuneen ja uutteran nuoren kauppamiehen lisätessä jatkuvasti myyntivarastoaan ja hankkiessa asiakkailleen yhä uusia heidän pyytämiään tarvikkeita.

Siitäpä aukeni impilahtelaisen kauppamiehen elämäntie, urkeni ura, joka sittemmin monien vaiheitten jälkeen johti Juho Peltolan Kiuruvedelle, missä hän ja miehiksi varttuneiden poikiensa kanssa jatkoi ja laajensi liiketoimiaan.

20 VUOTTA SITTEN, tammikuun 2 päivänä 1946, muodostettiin Juho Peltolan nyt jo todella suureksi kauppakartanoksi laajentunut liikelaitos perheyhtiön pohjalla toimivaksi osakeyhtiöksi. Juho Peltola jäi toimitusjohtajaksi — valvomaan ja ohjaamaan poikiensa toimintaa.

Juho Peltola — ilman koulupohjaa kauppiaksi antautunut — omasi luontaisen lahjakkuuden ammattiinsa. Hänellä oli konkreettisuutta ja sen mukaisesti hän myös suunnitteli ja laajensi liiketoimia yhä uusia aloja käsittäväksi.

JUHO PELTOLA OY:n viettäessä merkkipäiväänsä on toimitusjohtaja Juho Peltola poissa. — Tunnetun ja tunnustetun, esimerkillisen yrittäjän elämäntyö kaupan piirissä kesti 42 vuotta. — Elämänlanka katkesi Kiuruvedellä joulukuun 1 päivänä 1958 klo 19. Juho Peltola oli kuollessaan yli 70-vuotias.

Juho Peltola on poissa, mutta hänen muistonsa säilyy ja elämäntyönsä jatkuu... Poikansa — vanhimasta nuorimpaan — Kalevi, Erkki, Matti, Jouni, ja Arvo — jatkavat Juho Peltola Oy:n liiketoimia.

Johtokunnan puheenjohtajana on edesmenneen Juho Peltolan puoliso Jenny Peltola. Hän on niinikään tehnyt merkittävän päivätyön... Hän ei ole ainoastaan huolehtinut 13-lapsisen perheen hyvinvoinnista, vaan aina vuoteen 1945 saakka vastasi liikkeen konttoritehtävistä. Vielä nykyisinkin hän osallistuu myyntitehtäviin. Hän edustaa yhtiön johtokunnassa miesvainojansa näkemyksiä uusia toiminta-aloja ja -muotoja suunniteltaessa ja toteutettaessa.

JUHO PELTOLA OY käsittää nykyisin tavaratalon Kiuru-

vedellä Nivantien varressa sekä baarin, leipomon, viljankulvaamon, kaksi myymäläautoa sekä traktori-, auto- ja maatalouskoneosaston huoltoautoineen. Lisäalmissa rauta-, kone- ja maatalousosaston sekä Volvo-tehtaan traktori- ja automyyntin piiriedustuksen, jotka sijaitsevat Veljekset Peltolan liiketallissa Savon- ja Riistakadun kulmauksessa.

Juho Peltola Oyn toimitusjohtajana on **Kalevi Peltola**.

Juho Peltola — kauppiasveteraani

JUHO PELTOLA

(s. 23. 5. 1888 — k. 1. 12. 1958)

Alun viidettä vuosikymmentä kauppiamiehen ammatissa menestyksellisesti toiminut Juho Peltola syntyi Impilahden Leppäsillassa maanviljelijä Eerik Peltolan poikana 23. 5. 1888. Heitä oli neljä veljestä, joista vanhin Heikki jäi kantatilaalle isän kuoltua ja muut — Pekka, Paavo ja Juho — siirtyivät Leppäsilan kyläoukialta ja isän eläessä ostetuille tiloilleen. Veljeksistä on enää nuorin Pekka Peltola elossa. Hän asuu Kiuruvedellä. Juho on saatettu Kiuruveden multiin, Heikki on haudattu Suonenjoella ja Paavo Kuopiossa.

Juho Peltolan elämäkänneestä muodostui työntäyteinen ja monivaiheinen. Perheeseen syntyi 13 lasta, joista 9 poikaa ja 4 tytärtä. Heistä on neljä poikaa ja yksi tytär kuollut. Juho Peltolan kouttu suku jatkuu mahdollisena, Puolison, lasten ja lastenlasten määrä on merkittävä luvulla 32.

Jo nuoresta pitäen Juho Peltola oli mukana kotitilan maanviljelystehtävissä, mutta nuorukaiseksi vartuttuaan häntä alkoi yhä enemmän kiinnostaa kaupantalon kuuluvat asiat ja toiminnot. Sittemmin hänellä oli tilaisuus toimia jonkin aikaa liikemies Bojasken puutavaraliikkeessä. Tutustuttuaan puutavarakauppaan hän jätti toimensa ja ryhtyi harjoittamaan alan kauppatoimia omin nimiinsä, tosin vaatimattomissa puitteissa. Usein hän myös oli mukana sävetassa ja soitteli "nälkäviulua" siinä missä muutenkin. Eipä ollut silloin vielä maottarisahoista oavistuttakaan, eikä liian traktoreistakaan. Työstä hän nautti olipa se mitä laatua tahansa, mutta mielessä kyti kuitenkin mahdollisimpana ajatus ryhtyä kauppiasveteraaniksi ja

luoda siitä elämäntehtävä. Hänen koulunkäyntinsä oli supistunut kansakoulusta yhteen ainoaan päivään, mihin syynä oli opetustilojen puute. Tämä ei kuitenkaan sen suuremmin hänen mieltään vaivannut. Hän uskoi tulevaisuuteen, luotti tahtoonsa. Elämänkoulu muodostui usein kovaksi, monen monet vaikeudet tulivat eteen, mutta hän ponnisteli eteenpäin, taisteli ja voitti. Kulkoi määrätietoisesti eteenpäin, ei kyynörpäästä käyttäen vaan rehellisesti ja rehellisesti uurasiaan.

Impilahden Sumerion kylässä v. 1929 valmistunut siviilikerakennus.

Kauppatoiminta alkoi v. 1916

Isänsä Eerik Peltolan kuoltua muutti Juhja asumaan omalle tilalleen, johon pinta-ala laajentui vuoteen 1939 mennessä noin 400 hehtaariksi, josta oli viljelyksessä 9 hehtaaria. Tilan kaikki rakennukset uusittiin. V. 1920 hän siirsi ja 1916 aloittamansa kauppatoimet pois kantatilan altasta ja sijoitti tuotot ja jouhat asuinrakennuksensa atseiskamariin. Tämä asuittautui kuitenkin ahtaaksi ja kylmäksi ja niinpä hän pian muuttiin lämpimään nurkkakamariin, johon rakensi oman sisäkäynninikin. Näin oli syntynyt sen ajan puoti.

V 1931 valmistui leppälahden leppäläin osasto lähele pääliiketoimintaa.

1929 hän rakensi erillisen kauppatalon leppäläin Sumerin kylään ja kahdeksan vuotta myöhemmin 1931 pääliiketoimintansa leppäläin kylään. Tällöin hän jätti Sumerin myymälän apulaisen hoitoon. Seitsemän vuoden kuluttua pääliiketoimintaa osittain ja siirtäen ja sitä oli laajennettu. Seuravuonna eli v. 1938 hän rakensi tilalleen uuden kaikkiaan kolmen osaston.

Kahtalo oli kuitenkin päättänyt osastoja hienokis suurten kääntymien ja kahtalamien eteen. Sitten sota ja myös leppäläin joutui evakoiduksi.

Kesäläin ja Riistaveden kautta Kiuruvedelle

Sodan lähet kontatshivat leppäläin... ristikallioita vetäytyivät yhä lähemmäksi... tuli määräys, että huomenna oli kuoppia Peltolan perheeseen siirrettyä ristikallioita, lähinnä Kesäläin piti Kiuruveden kylässä.

Asuinrakennus valmistui v 1936, noin 1 km päähän Leppäsillan pöytälikerakennuksesta.

V. 1938 laajennettiin Leppäsillan pöytälikerakennusta. Jouni Peltola seisomassa uuden liikealan edessä.

Tähän oli jo osattu valmistautua, välttämättömmät vaate- ym. tavarat pakattu valmiiksi rekeen, myös ruokatarpeita. Kun seuraava aamu valkeni — itsenäisyyspäivä, joulukuun kuudes 1939 — johdatteli Juha Peltola vaimonsa Jennyn ja kahdeksan lasta rekeen, silmäili vielä kotitanshuvia, nykäisi ohjaksista ja suuntasi kulkunsa länteen, kohti sisä-Suomea. Pojat, 20-vuotias Viljo ja 18-vuotias Ilmari seisoivat piha-aukiolla katsellen perheen matkaanlähtöä ja muistutellen mieliin isän ja äidin antamia ohjeita. Pojat jäivät vielä kotiin lähettämään pois kauppa- ym. tavaraa ja maatalouslaimistoa. Kaksi rautatievaunullista he ehtivätkin saada kuormatuksi ja myös lähtemään. Karja kuljetettiin pois yhteislähetyksessä.

Raskas ja pitkä oli Peltolankin perheen evakkomatka. Neljän vuorokauden taivaluksen jälkeen saapuivat he Kesälahden Puruveden kylään. Keväällä 1940 tuli siirtomääräys Liperiin. Matkalla osoitetta kuitenkin muutettiin: ensin Kuopioon ja sieltä Riistaveden Melalahteen.

Kevät purojen solistessa ja elämän jälleen näyttäessä valoisammalta alkoivat myös Juha Peltolan ajatukset pyöriä vilkkaammin, kehkeytyivät suunnitelmista tekoihin — kamarikaupan avaamiseen Riistaveden Melalahden kylässä.

Melalahti kyllä miellytti Juha Peltolaa, mutta kun samana kesänä joukko impilahtelaisia matkasi Kiuruvedelle, oli Juha Peltola heidän mukanaan.

Kiuruveden kirkonkylästä v 1940 ostettu asuinliikerakennus.

Kiuruveden kirkonkylä osoittautui Melalahtea sopivammaksi ja kun senhetkisiä vaatimuksia vastaanottanut talokin oli tarjolla, teki Juho Peltola asemantien myös talonkaupan. Perhe siirtyi sitten pian Kiuruvedelle, mutta po-
jista Kalevi ja Matti jäivät hoitamaan Melalahden kauppaa.

Niin oli karjalainen sitkeys ja voimakas yrittäjämieli tämäkin perheen
kehdolla johtanut tulokseen — juuret olivat taas tukevasti kiinni iso-
maan kamarissa ja elämäntyönsä voitiin jättää jatkoon...

Takaisin Leppäsiltaan

Vuoden päivät ehti Juho Peltola toimia Kiuruvedellä, kun oli taas mat-
konteossa — tällä kertaa takaisin Impilahden Leppäsiltaan.

Jatkosodan puhjettua alkukesällä 1941 ja rintaman siirryttyä nyt itään-
päin, ohi Impilahdenkin, soitti Impilahden kuntaan silloinen esimies Eronen
— tämä tapahtui heinäkuun loppupuolella — ja pyysi Juho Peltola lähe-
mään takaisin kotiseudulle sekä ottamaan mukaan tarpeellista tavaraa
kaupan avaamiseksi.

Leppäsillassa olivat Peltolankin rakennukset pystyssä, mutta muut niiden
itäpuolella olivat palaneet. Paljon oli puuhasta, mutta pianpa oli Leppäsilan
kaupassa taas touhu täydessä käynnissä. Samoihin aikoihin lopetettiin
myymälä Melalahdessa Kalevin ja Mattin siirryttyä hoitamaan Kiuruveden
myymälää. Vanhemmat veljet olivat edelleen "siellä jossakin" ja syksyllä
1943 lähti myös Kalevi rintamatehtäviin.

Isän mukana oli matkannut kaksi myymäläapulaista Impilahteen ja
pian myös siirtyi sinne Jenny Peltola nuorempien lasten kanssa.

V 1945 valmistui Kiuruveden kirkonkylään Asemantien varteen asuin- ja liikerakennus,
joka tuhoutui tulipalossa 6. 1. 1962.

Takaisin Kiuruvedelle

Kotiseudulle priuha muodostui myös impilahteloisille välikäheksi. Kesän kynnyksellä 1944 sotatoimet saivat ikävän käänteen... rintamalinjat vetäytyivät raskaan ylivoiman edestä... Oli lähdettävä jälleen evakkolaalle, mutta ei enää oivan epätoivaisena tulevaisuudesta. Osihan määrön-päässä nyt Kiuruvesi ja siellä valmis kauppatalo elämisen ja toiminnan jatkamiseksi. Vielä samana syksynä aloitti Juha Peltola kuitenkin uuden liiketalon rakentamisen Asematiehen varteen. Rakennus otettiin käyttöön vuoden 1945 lopulla. Tällä välin kotiutuivat myös pojat armeijan palveluksesta ja tulivat jälleen mukaan liiketoimintaan.

V 1962 huhtikuun 30 päivänä valmistui Kiuruveden kirkonkylään uusi ajanmukainen liikerakennus.

Liike muutettiin osakeyhtiöksi

Palkien polatessa myymälätiskin ääreen oli isä Peltolakin jo kypsytellyt suunnitelmansa valmiiksi ja huomattavasti jo laajentunut kauppalike muutettiin tammikuun 2 päivänä 1946 Juha Peltola Osakeyhtiöksi. Samalla Juha Peltola luovutti liikkeen hoidon palkiansa Viljon, Kalevin ja Matin

huoleksi, joskin jäi itse vielä toimitusjohtajaksi — lähinnä kuitenkin vain valvomaan ja ohjaamaan heidän toimintaansa. Apulaisia oli oman väen lisäksi yksi.

Isän valvonnassa nuoret miehet ryhtyivät toimiin, kaevailivat uusia yrityksiä. Niinpä vielä saman vuoden lopulla muutettiin talon eräitä asuinhuoneita liikehuoneiksi.

Juha Peltola rakennutti Kiuruvedelle kaikkiaan neljä taloa ja lisäksi hän oli vuokrannut viljelysmaita, joita hoiti poikansa Erkki.

1946 siirtyi myös Erkki liikkeen palvelukseen, Jouni 1948 ja Arvo 1950. — Pojista on Vilja kuollut 1947.

Ensimmäinen myymäläauto lähdössä myyntitehtäviin v 1956. Kuvassa Arvo ja Jouni Peltola.

Myynnin kehitys

Kirjanpitoilaiset numerot kertovat myynnin kehityksestä seuraavaa: kun vuosimyynti v. 1945, jolloin liike toimi vielä vanhassa rakennuksessa Ni-

vantien varrella, oli vanhoissa markoissa 2,5 miljoonaa, katosi se seuraavien viidentoista vuoden aikana elikkä vuonna 1960 yli 300 vanhaan miljoonaan markkaan.

Uusia kauppamuotoja

Liikkeen toimintaa on pyritty kehittämään rinnan talouselämän yleisen kehityksen ja vaatimusten kanssa.

Vuonna 1956 hankittiin myymäläauto — ensimmäinen koko Savossa ja seuraavana vuonna ja toinen.

Maatalouskonekaupan vaimistuessa hankittiin huoltoauto asianmukaisine varusteineen ja palkattiin vakituinen huoltamies. Konehuoltoa jouduttiin jo lähinnä seuraavina vuosina laajentamaan perustamalla myös kiinteä huoltokorjaamo ja palkkaamaan ammattitaitoinen henkilöstö.

Sotavuosien jäädä takse alkoi viljanviljelys lisääntyä myös Kuruvedellä, mutta kuivatuskysymys tuotti viljelijöille hankaluuksia. Niinpä heidän taholtaan esitettiin Peltola Oy:lle toivamus suuremman kuivaamon perustamisesta. Toivamus täytettiin rakentamalla v. 1960 suurtehuuivuri, ensimmäinen laatuaan koko pitäjän alueella. Huivurin teho on 4000 kiloa tunnissa.

V. 1958 valmistui Peltola Oy:lle myös oma leipomo, jota laajennettiin v. 1962.

Juho Peltola Oy toimii lisälässä Veljekset Peltolan omistamassa liike-talossa, josta vain Savonkadun puoleinen julkisivu näkyy kuvassamme.

Suurliike myös Iisalmen kaupunkiin

Juho Peltola Oy tunnetaan nykyisin myös Iisalmen kaupungista ja maakunnassa erittäin huomattavana liikelaitoksena. V. 1958 vuokrattiin kaupungista rauta-, kone- ja maatalousalan liikehuoneisto, missä toiminta päästiin aloittamaan helmikuun 1 päivänä 1959. Liike sijoitsee edelleen Savonkadun ja Riistakadun kulmuksessa ent. Maatalouspankin liiketaloissa, joka vielä samana vuonna siirtyi oston kautta kokonaisuudessaan Veljekset Peltolan omistukseen. V. 1965 helmikuun alusta lukien toiminta laajennettiin käsittämään myös auto-osaston. Juho Peltola Oy:llä on Pohjanlaan oloihin suunniteltujen ja rakennettujen Volvo-autojen ja -traktoreitten piiri-edustus.

6. 1. 1962 raivonnut tulipalo tuhosi lyhyessä ajassa Asematie varressa sijainneen kookkaan liiketalon.

Tuli tuhosi pääliikkeen Kiuruvedellä

Tuli teki tuhoa Kiuruvedellä 1962 tammikuun 6 päivänä. Klo 12:15 alkanut palo tuhosi pääliikkeen ja ainoastaan varistorakennus soitiin vaurjelluksi. Palon jälkeen tehtiin kauppaa ulkorakennuksissa, kunnes uusi liike-talo valmistui samana vuonna huhtikuun 30 päivänä.

V. 1965 aikana valmistui Kiuruveden kirkonkylään nykyinen komea tavaratalo, jonka avajaiset pidettiin marraskuun 15 päivänä.

Kesko Oy:n Iisalmen konttorin johtoryhmä onnitelukäynnillä Juho Peltola Oy:n laajennetun pöytäliikkeen avajaisissa Kiuruvedellä 15. 11. 1965.

* * *

"Honka kaatui, vesat vahvistuvat"

Illoisena ja tarmokkaana seurasi Juho Peltola polkensa kehittymistä ja edesottamuksia. Aivan viimehetkiinsä saakka hän oli mukana toiminnassa kasvattaessaan pojistaan liikemiehiä.

Juureva honka — Juho Peltola — oli terveysinen ja elämänselviäinen, tarmakas ja suunnitteleva, vaikka jo yli 70 ajastolkua olikin jäänyt muistojen joukkoon. Monen monet tuulet ja tuiskut olivat kuitenkin riuduttaneet sydäntänsä, mutta varsi oli vielä ikäsekseen ryhdikäs.

Elättiin marras—joulukuun vaihdetta 1958. Juho Peltola oli 30. 11. antamassa ohjeita joulukunnoita somistettaessa. Myös seuraavana päivänä hän kävi useita kertoja konttorissa ja tervehtimässä tuttuja asiakkaitaan. Ilmainen oli mieli ja asket reipas. Joulukuun 1 päivänä hän oli valvomassa

uuden leipomon valmistumista, ehkä myös neuvomassa maistiaisvehnösten valmistamista, joista tulikin sitten hautajaisvehnäsiä.

Joulukuun 1 päivän iltana Peltolan pappa, jolla lempinimellä hänet tuntsivat pitäjäläiset, otti polkupyöränsä ja lähti naapurinsa Yrjö Pupurin luokse tarinatuokiolle... Ystävänsä hän ei kuitenkaan enää saanut tavata, sillä klo 19 aikaan hänen matkansa päättyi Asematien varteen maantielle.

Honka oli tahtunut, mutta vesot — viisi poikaa — kasvavat, kehittyvät ja jatkavat isänsä työtä.

* * *

Toimitusjohtaja
Kalevi Peltola

Toimitusjohtaja Juho Peltolan kuoltua nimettiin yksimielisesti yhtiön toimitusjohtajaksi Kalevi Peltola — ei vanhimman pojan oikeudella, vaan koska hän oli parhaiten perillä yhtiön asioista; ja olihan isäkin jo vuosia ennen kuolemaansa antanut valtuudet Kaleville.

Juho Peltolan antama koulutus ei ole pojissa mennyt hukkaan. Vesoista on kasvanut jo jämeriä puita, jotka kohottavat tuuheet latvansa yhä korkeammalle ja laajemmalle. Sitä kertovat tämän päivän näkymät Juho Peltola Oy:n liikeuttaville ja asiakaskunnalle selvää ja vakuuttavaa kieltä.

Juho Peltola Oy:n tavaratalo Kuruveden kirkonkylässä.

